

Vrienden van het Airborne Museum

NIEUWSBRIEF No. 27

AUGUSTUS 1987

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
tel.: 085-337710, postgironr. 4403641

Redactie:
Drs. R.P.G.A. Voskuil

De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar.

Diorama in de kelder van het Airborne Museum heropend.

Een van de grote diorama's in de kelder van het Airborne Museum toont de binnentrekkende Britse troepen in het dorp Oosterbeek in september 1944. Op de muur achter dat diorama heeft de kunstschilder Huub Milder uit Arnhem de afgelopen maanden een gedetailleerde schildering aangebracht van een Oosterbeekse straat in september 1944.

Zoals wij reeds in Nieuwsbrief No.25 meldden, heeft de heer Milder daarvoor een studie gemaakt van karakteristieke vooroorlogse bebouwing in Oosterbeek. Uiteindelijk heeft hij een deel van de bebouwing langs de Wilhelminastraat en langs het Jagerspad in zijn schilderij verwerkt.

Als officiële heropeningshandeling van het grote diorama in de kelder van het Airborne Museum, plaatste Mr. Ch.B. Labouchère een helm op het hoofd van de in het diorama aanwezige verzetsfiguur.
(Foto: B. de Reus)

Nadat de 9 meter lange en 2 meter hoge schildering eind mei was voltooid, werd het diorama geheel opnieuw ingericht. De heren W.Boersma, B.de Reus en E.Vellinga kregen bij deze inrichting assistentie van een aantal leden van de Vereniging, o.a. M.Fohr, E.Peters, H.Leydecker en H.v.d.Velden. Mevrouw Willy Surquin, part-time medewerkster van het Museum, wist de hand te leggen op vooroorlogse kleding, die zij met veel zorg vermaakte voor de in het diorama aanwezige burgerfiguren.

Bij de inrichting werd veel aandacht besteed aan details om de sfeer zo authentiek mogelijk te maken. Daarbij werd ook de verlichting aangepast.

Op 3 juni vond de heropening van het diorama plaats in aanwezigheid van een groot aantal genodigden. Oud-verzetstrijder Mr.Ch.B.Labouchère (84) verrichtte de officiële heropeningshandeling door een helm op het hoofd van de in het diorama aanwezige verzettsfiguur te plaatsen.

De heer Labouchère was in september 1944 als medewerker van het verzet bij toeval betrokken geraakt bij de Slag om Arnhem. Toen hij op 17 september 1944 aan het eind van de middag terugkwam van een reis met een Rode Kruisauto naar Amsterdam, werd hij op weg naar Arnhem bij de S-bocht in Heelsum tot zijn grote verbazing aangehouden door Britse parachutisten, die enkele uren daarvoor waren geland.

Die ontmoeting vormde het begin van een aantal spannende dagen voor de heer Labouchère. In de ochtend van 18 september werd hij gevraagd om voor de Britten als gids op te treden. Samen met o.a. de Canadese luitenant Leo Heaps moest hij een jeep met voorraden en munitie naar de ingesloten troepen bij de brug brengen. De Duitsers bestreken echter alle aanvoerwegen naar de brug met hun mitraillleur- en mortiervuur en er was voor het groepje in de jeep geen doorkomen aan. Ook pogingen om met een brengun-carrier door te breken mislukten, evenals de plannen om met een roeiboot de brug te bereiken.

De heer Labouchère was inmiddels gewond geraakt en na te zijn verbonden ging hij met luitenant Heaps naar Oosterbeek, waar hij verder in en bij Hartenstein bleef, om indien nodig de Britten van dienst te zijn.

Nadat de restanten van de 1st British Airborne Division zich aan het eind van de Slag om Arnhem over de Rijn hadden teruggetrokken, wist de heer Labouchère ongezien uit het gevechtsgebied te ontsnappen en zich bij zijn familie in Velp te voegen, om zich vervolgens weer aan zijn verzetwerk te wijden.

Voor zijn grote inzet en moed ontving Mr.Charles Bernard Labouchère van Britse zijde "The King's Medal for Courage in the Cause of Freedom" en een door Field Marshal Montgomery getekend "Certificate of Service". Van Nederlandse zijde ontving hij de "Bronzen Leeuw".

Herhaling van de excursie "Market Garden in het Rijk van Nijmegen" op 3 oktober.

Het aantal inschrijvingen voor de excursie "Market Garden in het Rijk van Nijmegen", die op 30 mei j.l. werd gehouden, overtrof verre het maximum van 50.

Daarom is besloten de excursie nog een keer te herhalen nl. op zaterdag 3 oktober. Het programma vindt U in Nieuwsbrief No.26. Evenals op 30 mei wordt ook op 3 oktober vertrokken om 9.00 uur vanaf het parkeerterrein bij het Airborne Museum in Oosterbeek.

Diegenen die zich voor de excursie van 30 mei hadden opgegeven en toen moesten worden teleurgesteld, komen nu automatisch op de deelnemerslijst, tenzij de penningmeester tijdig bericht ontvangt dat zij zijn verhinderd.

Buiten bovengenoemde reeds ingeschreven deelnemers is er nog plaats voor een zeer beperkt aantal andere leden. Zij kunnen zich inschrijven door overmaking van f 35,- op postgironummer 4403641 t.n.v. de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum, onder vermelding van "Themadag". Sluitingsdatum voor de inschrijving is 10 september. Het maximum aantal deelnemers bedraagt evenals de vorige keer 50. Inschrijvingen worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Wacht U dus niet te lang met het inschrijven als U aan deze dag wilt deelnemen.

Hierbij moet het volgende worden opgemerkt. Indien U het bedrag via de bank op onze giro overmaakt, dan dient U er rekening mee te houden dat dit langer duurt dan wanneer U het bedrag rechtstreeks op onze giro overmaakt. De penningmeester houdt zich strikt aan de volgorde van binnenkomst!

Overzicht van een deel van het op 3 juni geopende diorama van binnentrekkende Britse troepen in Oosterbeek. (Foto: B.de Reus)

Boekje "De Tommies komen" verschijnt in september.

Het in Nieuwsbrief No.26 aangekondigde boekje, dat als blijvende herinnering zal worden uitgereikt aan kinderen die tijdens de herdenking in september deelnemen aan de bloemenlegging op het Airborne Kerkhof, is bijna gereed. Het boekje bevat de dagboekaantekeningen van een schoolmeisje dat in september 1944 de strijd mee-maakte in het deel van het Benedendorp dat verdedigd werd door de "Lonsdale Force". Dit herinneringsboekje, dat de titel krijgt "De Tommies komen", zal in september verschijnen. Vanaf 20 september zal een beperkt aantal te koop zijn in het Airborne Museum. Prijs: f 10,-. (Chr.v.R.)

Grote gift van de Lionsclub Renkum.

Ter gelegenheid van haar 15-jarig bestaan schonk de Lionsclub Renkum aan een drie-tal instellingen in de Gemeente Renkum een bedrag van duizend gulden.

Een van die drie instellingen was de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum. Het overdragen van deze lustrumgiften vond plaats in het Airborne Museum tijdens een bijeenkomst waarbij President Bob Koerten in een toespraak inging op de doel-stellingen van de Lions Serviceclubs.

Namens onze Vereniging dankte onze voorzitter, Drs.J.Smits voor de voorstelijke gift van de Lionsclub, die zal worden gebruikt voor de oktiviteiten ten behoeve van de schooljeugd.

Nieuw adres van onze vertegenwoordiger in Groot-Brittannië.

Onze vertegenwoordiger in Groot-Brittannië, Mr.F.M.Young, is verhuisd. Zijn nieuwe adres luidt: Mr.F.M.Young, 6 Kilndown Gardens, Cliftonville, Kent CT9 3 EG, Engeland.

Schenking van Mevrouw Lipmann Kessel.

Vorig jaar overleed Dr. Lipmann Kessel. Tijdens de Slag om Arnhem was hij chirurg bij de 16th Parachute Field Ambulance. Hij geraakte in Duitse krijgsgevangenschap, waar hij later uit wist te ontsnappen.

Zijn weduwe heeft onlangs enkele persoonlijke bezittingen van Dr. Lipmann Kessel overgedragen aan het Airborne Museum, waaronder zijn originele RAMC-capbadge, zijn parawing en het kompasje dat hij gebruikte bij zijn ontsnapping uit Duitse krijgsgevangenschap.

Zeer bijzondere kaarten geschonken.

Onlangs kwam het Airborne Museum in het bezit van twee navigatiekaarten, die zijn gebruikt door Sgt. H.D. Charrington van de Royal Canadian Airforce, die als waarnemer meevoogt in Stirling LJ 890 van 570 Squadron RAF. Dit vliegtuig vloog missies naar Arnhem op 18, 19 en 20 september 1944. Op de navigatiekaarten heeft Charrington de gevlogen routes ingetekend.

"Stoelenproject" blijkt een succes.

Het in de vorige Nieuwsbrief aangekondigde "Stoelenproject" blijkt een succes. Behalve Britse leden hebben ook Nederlandse leden te kennen gegeven een stoel met inscriptie in de rugleuning te willen schenken aan het Airborne Museum.

Al deze stoelen zijn inmiddels besteld. Ook zijn er enige bedragen ontvangen die voorlopig gereserveerd zullen blijven voor de aankoop van een tafel. (Chr.v.R.)

Plannen voor het plaatsen van de SHERMAN-tank op een betonnen sokkel.

Na de bevrijding van Nederland in mei 1945 bleef in het dorp Oosterbeek een SHERMAN-tank van het Canadese Leger achter. Een aantal jaren heeft deze tank aan de westzijde van Hotel Hartenstein gestaan. In 1949 werd de SHERMAN naar Kasteel Doorwerth overgebracht, waar in dat jaar het Airborne Museum werd ingericht. Toen het Airborne Museum in 1978 werd overgebracht naar Huize Hartenstein verhuisde de tank ook mee. Samen met een in 1944 gebruikt Brits 17-ponder kanon staat de tank nu aan de oostzijde van het Museum op het grindpad. Om de SHERMAN op een meer verantwoorde wijze te kunnen bewaren zou het beter zijn de tank op een enkele centimeters hoge betonnen sokkel te zetten. Ons lid de heer H.v.d.Brand, die zich eerder al verdienstelijk heeft gemaakt bij het onderhoud van de tank, heeft inmiddels een bouwtekening gemaakt voor een dergelijke sokkel.

Intussen is het een en ander over de geschiedenis van deze Canadese tank aan het licht gekomen en wij hopen t.z.t. hier in een Ministory aandacht aan te besteden. Het wachten is nog op de ontbrekende gegevens uit Canada. (Chr.v.R.)

Hoofdtuinman Percy Dawson begraven op het Airborne Kerkhof.

In mei overleed op 71-jarige leeftijd de heer Percy Dawson. Hij werd op 1 oktober 1915 geboren in East-Kirkby in het Engelse graafschap Lincolnshire.

Ruim 32 jaar was Percy Dawson hoofdtuinman op het Airborne Kerkhof in Oosterbeek, een taak die hij met grote zorg en nauwgezetheid vervulde. In 1972 werd hij onderscheiden met de "British Empire Medal". Op 30 oktober 1980 volgde zijn pensionering. Tot de privileges van een hoofdtuinman behoort dat hij op "zijn" militaire begraafplaats mag worden begraven. Percy Dawson werd op 27 mei j.l. op het Airborne Kerkhof ter aarde besteld.

Boek over de Poolse Para Brigade verschijnt in 1988.

De Amerikaanse auteur George Cholewczynski is al enige jaren bezig met het schrijven van een boek over de 1st Independent Polish Parachute Brigade Group. Hij heeft daarvoor o.a. onderzoek gedaan in Amerika, Engeland en Nederland. Door zijn kennis van de Poolse taal heeft hij de mogelijkheid om de originele Poolse bronnen zoals dagboeken en rapporten te lezen en te verwerken voor zijn boek. Ook heeft hij een groot aantal interviews gemaakt met Poolse veteranen, die hem tevens authentiek fotomateriaal ter beschikking stelden. Waarschijnlijk zal het boek, zowel in een Nederlandse als in een Engelse editie medio 1988 verschijnen.